

Бу ҳақда Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездида гапирилган эди

Ишончли тиклаш керак

Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг прессисы Фина Набиева билан биз дастлаб XXVII Тошкент шаҳар партия конференциясы очилиш арафасида учрашган эдик. Ушунда у ишбу аюкуман делегат қатнашкис сифатида КПССнинг жамиятимиздаги тутган мавқеи ҳақида биз билан ўз фикр ва мулоҳазаларини ўртоқлашган эди.

Яқинда муҳбиримиз у билан яна учрашиб, Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездида тилга олинган демократия ва партиявий бирлик тўғрисида гапириб беришни илтимос қилдик.

— БУГУН партия турмушини демократиялаш партиянинг бирлигини мустаҳкамлаш билан чамбарчас боғлиқдир. Агар партиявий бирлик бўлмас экан, ҳеч қандай демократия ҳақида ҳам сўз юритиш мумкин эмас, — дейди бизга Ф. Набиева. — Ҳозирча бир нарсани тан олишга тўғри келади. Партиядаги қайта қуриш жамиятдаги қайта қуришга нисбатан орада қолмоқда. Ҳали ҳам КПССга партия комитетлари ва ташкилотлари эскича фикрларидан воз кеча олмай юришибди. Улар ҳамон юқорининг кўрсатмасини бажаришни ўз ишларининг асл маъноси деб тушунадилар. Мен уларга қарата биринчи навбатдан Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди минбаридан айтилган ушбу сўзларни эслатиб ўтмоқчи эдим: «Бизни ишончли тиклаш томонига, аппарат тузиллишининг ўзгариши, ундаги ҳодимлар сонининг қисқаришигина эмас, аввало ишонч ички мазмуну қисқаришида, Сўбнинг натижа худди мана шу мазмунга боғлиқ бўлади, бинобарин партия ташкилотларининг барқарорлиги ва обр-эътибори, одамларнинг қайта қуришга ишончи ҳам мана шунга боғлиқ бўлади».

Ҳўш, бизда мана шу партиявий ишонч ички мазмуну яқиними? Балки қайсибир партия ташкилотида у яқин бўлса бори. Лекин кеңроқ доирада оладиган бўлсак унга юқоридagi баҳони бера олмаймиз. Чунки ҳозирги партиядаги нотекис аҳвол, бошланғич ташкилотларнинг обрўйи пассив кетиши бунинг аққол далилидир.

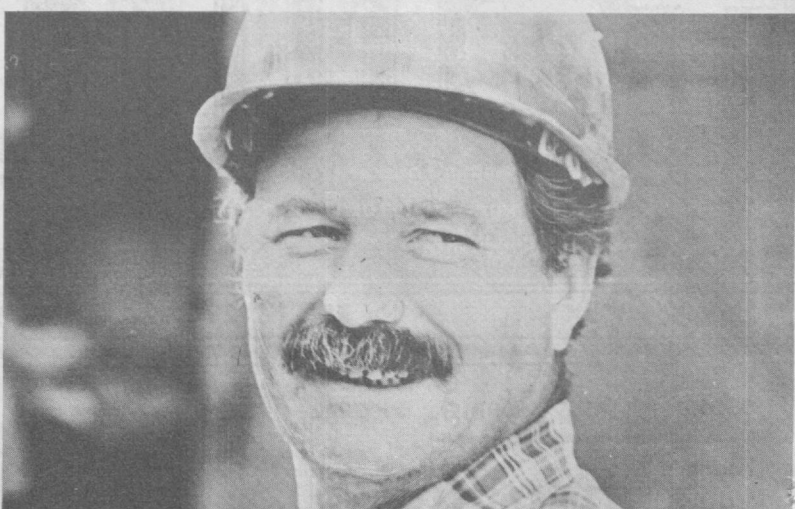
Бир нарсани тўғри аниглаб олишимиз керак бўлади. Агар партия комитети оммадан ажралиб қолса, у фақат кабинетларда ўтириб олиб, иш юритадиган бўлса, ҳақ ишончини буткул йўқотиб қўйди. Шундоқ ҳам йўқотилган ишончини тиклаш учун эса ҳар бир ҳақ партиянинг фаолиги ва ташаббускорлиги сезилиб туриши керак. Ўзбекистон Компартиясини Марказий Комитетининг партия XXII съездида Сўбнинг маърузасида ўтган йили турли сабабларга кўра 719 коммунист ўз партия билетни ва номзодлик қарточкаларини топширганлиги, шу йил бошидан эса деярли яна шунча коммунист партия сафидан чиққанлиги бежиз қайд этилмади. Чиндан ҳам партияга амалпарастлик ниютида кирган кишилар ундан ўз ўтираётган бўлсалар бу ҳақиқий маънодаги покликни бўларди. Бироқ, афсуски улар орасида саросимага тушибди ёки кимларнингдир билиб-билмас қилаётган «башоратларига» ишонибми иш тутаетган кишилар ҳам йўқ эмас. Бундайларга тўғри йўл кўрсатишга ёрдамлашиш зарур. Уларга ҳамкор ва ҳамдард бўлмоқ лозим. Шундай қилайки, ҳозирги янгиликни жароғида улар ўз ўринларини топа олинсинлар.

Аниқ-ойдин бир нарсани айтиб қўйиш керак. КПССнинг XXVII съездида партия парчаланиб кетганими ёки ўз бирлигини сақлаб қола оладими, деган тахминлар юрарди. Юксак анжуман бу масалага узи-кесил чек қўйди. Партия ўз бирлигини сақлаб қола олишини исботлаб берди.

Ҳозир ҳамма жойда партиядаги парокандаллик, ишончсизлик иллатларининг пайдо бўлиш сабаблари тахмин қилинмоқда, ўрганилмоқда. Жамиятимиздаги бор иллатлар оммада партияга ишончсизлик руҳини туғдиришда омил бўлди дейилмоқда. Бу ҳақда гап борганда мен бир нарсани таъкидламоқчи эдим. Менимча, ишончсизликнинг энг юксак кўриниши лавозимли ўринларга фақат коммунистларни кўтариб, бу борада партиячиларга мутлақо эътиборсиз қараганлигимизда бўлди. Узоққа борма, ўзининг корхонамиз фаолиятини раам соладиган бўлсак, бундай мисолларни кўпай урариш мумкин. Цех бошлиқлари, устали, бригадирлари, худлас нимаким лавозимли ўрин бўлса, коммунистларни бош этиб тайинлайвердик, улардаги иқтидор билан ёки тажриба билан ишми бўлмайди. Ваҳоланки, ўша коммунистга нисбатан иқтидорли кишилар партиясизлиги учун оёқда қолиб кетарди. Партия сафига кирувчилар сонининг йил сайин ортиб боришини мен худди шундан деб биларман. Энг ёмони лаёқатлилар қолиб, лаёқатсиз кишилар коммунистлар сафини тўлдириб боришиди. Чунки улар партиявий ниюбига на жонларига оро киришига, худди мана шу йўл билан маъсадага эришишлари мумкинлигига қўзлари етиб қолганди. Бу ҳангома, талаш-тортишлар шундоқгина одамлар кўз ўнгиде бўлиб турганда кейин эътиқод, масъулият, жонқурлик ҳақида қандай сўз юритиш мумкин? Яқинимки, қайта қуриш, демократия зарор топди. Бундай кўр-кўрона ишларга чек қўйилди. Шунинг учун ҳам жумҳурият съезди биз, коммунистлар олдига янги вазифаларни қўйди. Агар унда қабул қилинган ҳужжатлар амалга оширилса, партия ҳаёти янгиланади, бошланғич ташкилотларнинг инфузус ортади. Лекин бунга ўз ўзидан эришиб бўлмайди, албатта. Бунинг учун ҳар биримиз юқоридан кўрсатма кутмай, ўз фаолиятимизни туб маънода жонлантириб юборишимиз, мафкуравий ишлар таъсирчанлигини кучайтиришимиз лозим.

Фикрини жумҳурият Компартиясининг XXII съездида қилинган маърузадаги ушбу сўзлар билан аюқламоқчиман: «Биз бошланғич партия ташкилотларининг обрў-эътиборини, фаолиятини ва ташаббускорлигини амалга оширишимиз, улар орқали партиявийлар оммасини партиянинг барча ишларида амалий қатнашувини таъминлашимиз лозим». Ана шу йўл билан омма кайфиятида партияга бўлган ишонч қайта тиклашимиз мумкин бўлади.

Сўхбатдош М. ҚОМИЛЖОНОВ.

ҲАМКАСБЛАР ОЛҚИШИ

МАНА сиз ҳозиргина ўзингиз илос қўйган ва севган йўқининг икитобини марос билан ўқиб, уни тугалладингиз. Ёзувчининг йиллар мобайнида туниларни бедор ўтказиб, Ёзган асаридан бир олам завқ олдингиз. Лекин ушбу икитобни муштарийлар қўлига етказувчи ана бир касб эгалари борки, тўғриси биз ҳар дам ҳам уларнинг меҳнатини ва чекмас заҳматини кўз олдимизга келтиривермаймиз. Булар — босма хона ҳарф тўрчуларидан тортиб, уни нашрга тайёрловчиларга, икитобни саҳифаловчилардан тортиб уни муқоваловчиларга шиларни бажарадиган заҳматкеш кишилардир. Муқаддас Тўрақўжаева ҳам шундай касб соҳибаларидан биридир. Унинг Топшентдаги офсет фабрикасида меҳнат қилганига ҳам айна бўлиб қолди. Шу йиллар мобайнида

у икитобларини муқовалаш сирларини пухта ўзлаштириб олди. Эндиликда Муқаддас фабриканинг энг яқин икитоб муқоваловчиларидан биридир. — Узининг калитрона меҳнатим билан зиё таратишдек улуғ ишга ҳисса қўшаётганимдан бахтиёрман, — дейди Муқаддас Тўрақўжаева. Узининг бахтини таллаган ҳўнардан топган ва ҳамкасбларни олқишига сазовор бўлганлардан яна бири — ўнг томондаги суратда сизга табассум билан боқиб турган пардозловчи Дмитрий Трусенков бўлади. Унинг курилмида иш бошлаганига ўттиз олти йилдан ошди. Шу йиллар мобайнида у ва унинг бригадаси аъзолари қўлдан чиққан бинолар кесмаси

Д. Трусенков шу кўнларда ҳам гайрат-шиқоятини бир зум бўлса-да бўшаётганини йўқ. У бош бўлган бригада аъзолари шахримизнинг Юнусобод даҳасининг 8-мавзесида қад кўтарётган уй-жой биносини пардозлашда фидойилик кўрсатмоқда. Ҳа, пардозлаш трестининг 48-қурилиш бошқармасида Д. Трусенков сингари жонқурлар кўпчиликини ташкил этганлиги шарофати билан қурувчиларнинг юзи доимо ёруғ бўлмоқда. Суратчилик Тўлиқи Каримов билан офсет фабрикасида ва қурилиш ишлари кетаётган жойда бўлган пайтимизда, матбаачилар ҳамда пардозловчиларнинг ишлари билан аюқдан танмишган чоғимизда бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. С. БОБОЕВ.

ХАДРАДАН 1298 номерли 20-троллейбус маршрутга ўтирдик. Озода саловда ҳайдовчининг кўноқ овози янгради: «Кейинги бевоз Марказий Телеграф! «Пахтакор» метро станциясига борувчилар шу бекатда тушишлари ҳам мумкин».

Троллейбус катта йўлдан бир текисда ҳаракатланади, ўриндиқларини тўлдирган йўловчилар бир-бирлари билан сўхбатлашиб боришарди. Биронларнинг тағна кўлоқ солиш одобдан бўлмаган амал олдирини ўринида ўтирган икити нуроний қарнининг баланд овоздаги сўхбати диққатимизни тортиди. — Мана шу троллейбусни бошқараётган йўлчи бизнинг маҳаллани қўқордиқ бўлади. — Қайси, анови Сафо ақалнинг ўғлими? — Ҳа, барақалла, худди ўша. Барана топқур меҳнаткан чиндики! Эндиликдаги, ишончадаги ўртоқлари кўйра-қўймай уни депутатликка сайлашибди. — Умридан барақа топсин, азамат йўлчи экан. Қарилар кўшларини очиб ҳайдовчинини дуо қиларди. Шу баҳона бўлди-ю, ҳайдовчи билан сўхбатлашмоқчи бўлдик. Троллейбус кабинаси томон бордик. Оқ-сарикдан келган, баланд бўйли, истараси иссиқ йўлчи рулни моҳирлик билан бошқарар, на

ваъда билан алдаб бўлмастлигини унутиб қўйишганиди. Қодиржон бу йўлдан бормади. Унинг дастури қисқа ва лўнда эди. Ундан бажарилиши лозим бўлган ишлар ўрин олганди. Сайловчиларга мана шундай бунинг йўли эканини ҳам бунинг икитоб эътишмади. — Бунингга ишонса бўлади, — дейиши улар. Шундай қилиб кўпчилик сай-

катта, хоҳ кичик бўлсин гапирар эканми, уларнинг амалга ошириш-югурганини қайд этмай иложимиз йўқ. — Ҳатто кўп болали бир сайловчининг истаги — боласини боғчага жойлаш учун бир неча бор район халқ таълим бўлимига боришга тўғри келди, — дейди депутатнинг ўзи.

Депутатлар фаолияти

Истакнинг катта-кичиги бўлмайди

Розин бўлдик. — Киров районидаги 38-сайлов округидан район Совети депутатлигига номзоди кўрсатилганлар учун икити эди. Сайлов қизини курашлар билан ўтиши шундоқки маълум эди. Урашувларда сайловчилар ишончини кўпроқ қозонган киши депутатликка сайлангани мумкин. Шунинг учун номзодлар ташаббусини кўлга олишга ҳаракат қилишар, ўзларини кўрсатиш учун дастурининг дабдалаи бўлишига уринишарди. Лекин улар бир нарсани — энди одамларни қўруқ

ловда Қ. Сафаров учун овоз берди. — Сайловда гоилик менга наҳаси этгандан кейин йўлаиб қолдим. Кўпчиликка менга ишонди, энди мен шунга яраша ишлаш оламаним? Ана шу савол менга бир зум тинчлик бермади. Талаб ва истаклар эса жуда кўп. Аниқ-на, сайловчилар йўлларининг ёмонлигиндан, газ ва иссиқ сув таъминотидаги шикоят қилишган. Демак, икити шундан бошлаш керак. Шундай бўлди ҳам... Бугун биз Қодиржон бажарган нақазлар ҳақида, майли, у хоҳ

Шундай экан, энди оқругга қарашли бир эмас, бир нечта кўчани асфальтдан чиқариш учун сарф этилганликдан мекхатини бир тасаввур этиб кўринг. Сўхбат оралида Қодиржоннинг ҳаёт йўлига назар ташлаймиз. — У Тошкент индустриал техникуми битиргач, «Красноосточное» депосида жойлашган 23-хўнар-техника билим юртида лесарлигиндан дарс бера бошлади. Қизик, шу илмин талабаларга ўргатаётди, троллейбус ҳайдашликка ҳаваси уйғонди. Талабалари билан бирга

«Кўча ҳаракати қондиси» ва «Троллейбус бошқармиш»ликдан давлат имтиҳонини топширди. Қодиржоннинг ишлари юришиб кетди. Уни 8, сўнгра 20-маршрутга биринтириб қўйишди. Темир-Йўл вокзали — «Олимпия» меҳмонхонаси оралидаги 30 та бекат мавжуд. Уни 55 дақиқада босиб ўтиши керак. Бунинг устига ҳар бир ҳайдовчи йўловчиларга юксак маданий хизмат кўрсатишдек гайрат камарини боғладими, 172 километр йўлни бекхат босиши лозим. Чапдаст ҳайдовчи Қ. Сафаров бу вазифани шароф билан урдалапти.

Мурабийлик — яқини йил. Қодиржон қўлида таълим олган ёшлар ҳозирги кунда Бухоро, Самарқанд, Андижон, Душанбеда, М. Ҳатамов, Ф. Абубакиров, Х. Комиллар Тошкентда моҳирлик билан троллейбус бошқармоқдалар. Ҳар қандай маршрут ўз машрафаллига эга. Авариясиз юрчилик устаси Қ. Сафаров доми илғорлар наторида фахр билан тилга олинади, унинг урдабўрилиги, ҳамшаҳарларига ҳождабўрилиги юксак қадрланади. Ишонимизки, Қодиржон бундан кейин ҳам халқ ишончини садоқат билан оқлайверади.

Ф. АБУДУРАХИМОВ, кўпмуқасал «Мотор» рўзнамаси муҳаррири.

СУРАТДА: оператор Алексей Адушев. О. Журвалёв (ЎзТАГ) сурати.

Факт ва шарҳ Хорижга шошилич посилкалар, лекин... валюта эвазига

Шошилич тарзда посилкалар етказиб бериш система-си Тошкентни бутун дунё билан боғлади. «ЮПС—«Совтрансавт» Совет — Америка қўшма корхонаси билан Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти вазирлиги ҳузурида тузилган «Орол» транспорт-сўхбат сервиси маънасида шундай шартнома имзоланди. Ҳужжатга кўра ҳамкорлик қилувчи шериклар жуда қисқа муддатда — Европа мамлакатларига икити кўп, АҚШ ва бошқа давлатларга уч-тўрт кун ичида ҳар қандай амалий хат-хабар ёки посилкалар етказиб бериш мажбуриятини оладилар. Корхоналар ва ташкилотлар, консудхоналар, ҳоржийи корхоналар «Орол» бирлашмасига мижоз бўлишлари мумкин. Тўғри, бунинг фақат битта шарти бор: хизмат ҳақиқи валюта тўланади.

ларининг ҳаммасини фирма ўз зиммасига олади. Ҳизмат нарҳларига келганда эса, бутун дунёда фойдаланиладиган халқлар орак ташини учун тўланадиган нарҳ мавжуд. Масалан, Тошкентдан Америка Қўшма Штатларига хат-хабар йўллаш учун 40 доллар тўлаш керак бўлади. Масофа ва почта жұнатмаси билан турига қараб ҳақ тўланаверади. Бу нарҳлар бошқа шунга ўхшаш компания белгилаётган ҳақлардан қиммат эмаслигини таъкидлаш лозим. Лекин биз хат-хабар ва посилкаларини давом эттирмаймиз. Биз ҳозирча фақат ташкилий масалаларни ечдик. Хориждан дастлабки жұнатмаларни олдик. Жумҳуриятимизнинг ташқи иқтисодий алоқалари ривожланиши билан ишларини кўпайишига умид қиламиз. Лекин ҳозирроқ ҳар қандай бурюртман ки бажаришга тайёриэмиз. Айна вақтда мижозларга иложли борича кўпроқ хизмат кўрсатилади, бунинг учун улар жуда оз сарф-хармажат қиладилар. Ҳужжатларни расмийлаштириш, чоғор юкларни жұнатиш, божхона кўригидан ўтиш иш-

Бу хабарни «Орол» транспорт-сўхбат сервис бирлашмасининг бошлиғи Р. Солиқов шарҳлайди: — Биз Урта Осиё минтақаси ва Қозғистонини Тошкент орқали жаҳондаги барча мамлакатлар билан боғлашни кўзлабимиз. Шошилич тарзда хат-хабар ва посилкалар етказиб беришнинг «Экспресс» системаси ўзида энг янги электроникани ҳам, хат-хабар, посилка етказиб беришнинг аниқлаштирилган, Ўзбекистон пойтжаидан юклар Москвага Аэрофлот самолётларида етказиб берилади, сўнг эса Американинг «Юнайтед Парсел сервис» (ЮПС) фирма-

си ҳаво кемаларида Кельн шаҳрига ва у ердан барча қитъаларга олиб борилади. Айтганда, биз шу кўнларда «Тошкент» аэропорти билан шундай хизмат турини кўрсатиш юзасидан шартнома туздик. «ЮПС»нинг барча ишбилармонлар дунёсида яқини оқанлигини таъкидлаш зарур. 180 мамлакат унинг хизматидан фойдаланмоқда. Фирма ҳар кунини 11 миллион донна посилка жұнатади ва етказиб беради. Бу ерда 24 минг нафар малакали ходим ишлаб турнибди, 110 мингта юк машинаси ва фуругоилар, 350 та самолёт, барча жұнатар манзилга топширилгани-

Шарҳчи сатрлари

Форс кўрфази зонасидаги ҳарбий-сиёсий танглигини тинч йўл билан бартарарф этиш бормоқда. БМТ Хавфсизлик Кеңашининг мустақил Кўнвайт давлатини босиб олган Ироққа қарши иқтисодий жаза чораларига қатъий риоя этилишини таъминлаш учун «кам куч» қўлланмиш мумкинлигини маъқуловчи 655-қарорни қабул қилиши ҳам аҳволни энгиллаштирмади. Бағдод бу қарорга жавобан ўзи босиб олган мамлакатни Ироқнинг 19-вилояти деб эълон қилди, шу тарихда уни қўқиб олишни «қонунлаштирди». Араб давлатлари уюшмаси кеңашининг Қоҳирада ташқи ишлар министриларни иштирокида ўтаетган шошилич мажлиси аслида барбод бўлди. Бу мажлис бир неча бор кечитирилди ва ниҳоят тўла бўлмаган таркибда ўтказилди. Ироқ режими вакиллари араб раҳбарларининг бундан ол-

Форс кўрфазидаги вазият

у парчаланиб кетган, бинобарин уни йнғиш жуда қийин бўлади, Фожалии гаплар булар... Уринли савол туғилади: юз берган вазиятдан қандай чиқиш мумкин? Америка маъмурияти иқтисодий жаза чоралари ва ҳарбий таъйиқ Ироқни чекинишга мажбур қилади, деб ҳисобламоқда. Бироқ бошқача бўлиши ҳам мумкин: ночор қолган Ироқ раҳбари юз берган аҳволдан чиқиш йўлини топа олмай ақлга хилоф ишга қадам қўйиши мумкин. У ҳолда нима бўлади? Ахир Ироқ қўлида энг замонавий қурол-ароғлар ва заҳарловчи моддалар бор. Бағдод режими билан турли экстремист ташкилотлар ўртасидаги қалин алоқаларни ҳам унутмаслик керак. Масалан, тақиқли террорчи Абу Нидал Саддам Хўсайиннинг меҳмондўстлигидан фойдаланмоқда. Ана шу Абу Нидалнинг жангарилари сўнгги ўн беш йил давоми-

роли ҳам тўлдиради, деб тахмин қилиш мумкин. Саддам Хўсайиннинг холис ниятига умид қилиб бўлмайди. Ҳозирги тутаетган ишларига қараганда, Ироқ президенти ҳали узоқ савдолашадди, бунинг учун қўлидаги имкониятларини пеш қилади. Саддам Хўсайин АҚШ штаб-лари бошлиқлари комитетининг раиси генерал К. Пауэллнинг гапларига қараганда, «қўрқитиш ёрдамида ҳўкморлик қилаётган, келишмовчиликларни қурол билан ҳал қилаётган ва босқинчилик билан рўйшаётган раҳбарларнинг йўлхатида энг сўнгисини бўлади», деб умид қилишгина қолмоқда. Форс кўрфазидаги воқеалар регионал можаролар тинчлик учун қанчалик хавфли оқанлигини аюқло далолат бермоқда. Бу можароларни тезда бартарарф этиш бутун инсониятнинг ҳаётини манфаатларига мос келмади. Форс кўрфазида қўзилиб кетган можаро хотимаси қонли тус олишига йўл қўймаслик учун барча имкониятлардан фойдаланиш зарур. Дмитрий ЗЕЛЕНИН. (ТАСС).

О Иммиграция вужудга келтираётган икитомий кескинлик муносабати билан шошилич равишда умумий сиёсий йўлни ишлаб чиқиш зарурлиги ҳақида жуда кўп гапирилса ҳам Европа ушбу муаммони ҳал этишда ҳамон кечикмоқда. Сўнгги йилларда Европанинг деярли барча мамлакатларида келгиндиларга нафрат туғайли ўта

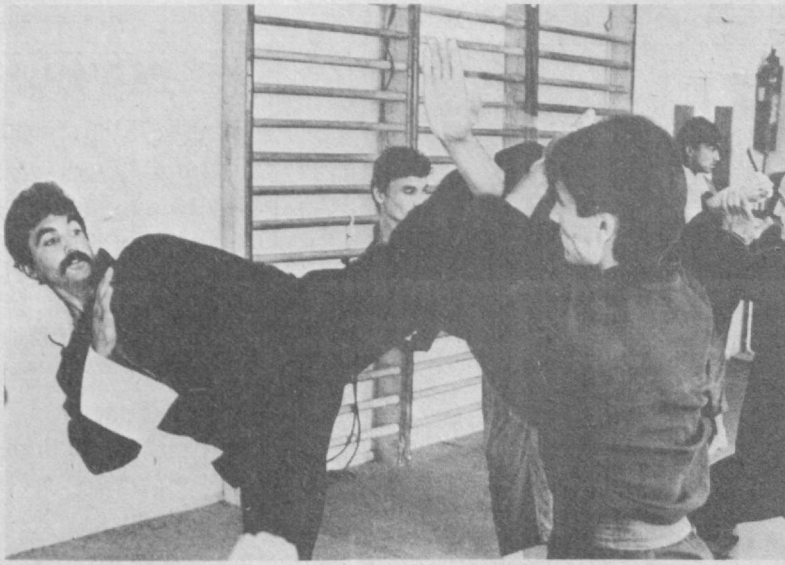
ўнг ҳаракатлар вужудга келмоқда: ГФР республикачилар партияси аслими олганда Франция миллий ҳаракатида ҳеч фарқ қилмайди, Испанияда, Италияда ҳам ташвишли аюматлар намоён бўляпти. СУРАТДА: юзини қора рангга бўяб олган бу шахслар — ирқчиликнинг яна бир қиёбасидир. ТАСС сурати.

Шарқ яккакураши мактаби

Шарқ яккакураши совет ассоциациясининг Тошкент шаҳар бўлимидаги тренер-инструкторлар мажлисини очириш мақсадида яккакураши шибобозлари, спортчилар тажрибали устозлар етакчилигида маҳорат сирларини ўрганиб, амалий ва назарий билимларини оширмоқдалар. Улар ушбу мактабда олти ой шуғулланганларидан сўнг тренер-инструктор дипломинини оладилар ва шогирдлар тайёрлаш имкониятига эга бўладилар.

СУРАТДА: навбатдаги машқ пайтида.
А. Рискяев (ЎзТАГ) сурати.

Ҳар тўғрида

2034 йилда...

ВАШИНГТОНДАГИ аҳоли сонини ўсиши муаммолари билан шуғулланувчи Бюро маълумот беришча 2034 йилда Ер-юз аҳолисининг сонини 3 миллиард кишига етар экан. Бу 1976 йилга нисбатан икки баравар кўпдир. Маълумотда таъкидланганича, шу даврда Ҳиндистонда 1,3 миллиард, Хитойда 1,2 миллиард, Совет Иттифоқида 330 миллион, АҚШда 270 миллион одам яшайди. 2130 йилда эса, Ер шарни аҳолиси сонини 14 миллиард кишига етарди.

СУВОСТИ САЙРИ УЧУН **ЕВРОПАДАГИ** биринчи сувоисти сайратчи келасини Финляндиянинг «Вартсил» фирмаси курди. Унинг узунлиги 17 метр, кенлиги эса 4 метр. Дарё туби сайри ўзининг тиқиллиги билан машҳур бўлган Симонъярви дарёсига ўтказилади. Сайрлар гўзал манзара ва фаунани улкан миллионлар орқали томоша қилишди. Кучли ёриқчилар эса

бундай манзарани аниқ кўришда ёрдам беради.

«СУНЬИЙ КЎЗ» Японияда автомобиль бошқарушининг автотурмаси ишлаб чиқилди. Бу турма тармабига «сунъий кўз» ҳам кирди.

Кўз вазифининг олдинги билимга ўрнатилган иккита телекамера ўтади. Улар 5-10 метр масофадаги объектларни кўра олади. Бу машина бортидаги компьютер тегишли қарор қабул қилиши ва йўлдан тўқнашувининг олдини олиши учун ётарлидир.

УЛКАН ВА МИТТИ АКУЛА

Энг йирик акула оқ акула бўлиб, оғирлиги 3 тонна, бўйи 10 метрга боради. Лекин энг иккич акуланинг бўйи қанча эканлигини ҳамма ҳам билавермас керак. «Сейенс дэйджест» илмий-тадиқот институти ходимларининг айтишларича, олти йил бурун Атлантика океанида кўлга туширилган бу митти йирткичининг узунлиги атиги 12,5 сантиметр экан.

Сирожиддин **ОБИДОВ** тайёрлаган.

Ўзбекистон спортчиларидан тузилган тазквондо бўйича Совет Иттифоқи терма командаси спортнинг шу тури бўйича биринчи марта жаҳон чемпионатида қатнашди. Бизнинг беш спортчимиз Канадада, Монреалдаги «Глод Робиллар» спорт саройида тазквондо курашининг тақиқли усталари билан учрашди. Юртдошларимиздан бири Ботир Маметов 71 килограммгача бўлган вази тоғфасида бронза медалини кўлга киритди.

ЎзТАГ мухбири Л. Леанин СССР Тазквондо федерациясининг вице-президенти, халқаро тоғфадаги ҳакам В. Лигай билан жаҳон чемпионати қандай ўтгани тўғрисида суҳбатлашди.

— Вольмир, «Советский спорт» газетасида берилган кўсқа хабарда терма командамизнинг жаҳон биринчилигидаги дебюти ундбахш деб баҳоланди. Нима бу, аш команданинг кўнглини кўтариб кўйишимиз ёки аслида ҳам шундайми?

— Узингиз ўйлаб кўринг, биз фақат шу йилнинг январь ойидангина халқаро мусобақаларда иштирок эта бошладик. Дастлаб Швейцарияда бўлиб ўтган Европа чемпионатида, кейин эса ГФРА ўтказилган йирик халқаро мусобақада мексон сифатида қатнашдик. Дароққа, бу мусобақада терма командамизнинг тан олинган пешқадами Ботир Маметов голиб чиқди. Хуллас, бизда халқаро мусобақаларда қатнашиш тажрибаси камроқ эди. Лекин шунга қарамай, жаҳон чемпионатида энг орқада қолмаслигини ҳис этиб бордик. Холбуки, ҳали ютуқларимиз ҳам унча катта эмас — 49 команда ўртасида 20 ўринини олдик.

Тазквондо бўйича Монреалда бўлиб ўтган халқаро конгрессда СССР терма командаси расман тан олинди, мамлакатимизнинг икки вакили эса халқаро федерация раҳбарлигига сайланди. Жумҳурият тазквондо комиссиясининг раиси Х. Юсупов бизнес комиссиясига раҳбар бўлди, СССР Тазквондо федерациясининг

халқаро учрашувлар тажрибасини ошириш тўғрисида ўйлаш керак — бизга шундай тажриба еттишмай турибди. Канада вилоятининг жумҳуриятдан халқаро тоғфадаги тўрт нафар ҳакам ҳам борди. Улар орасида мени ҳам бор эди.

— Ўзбекистон тазквондо кураши марказига айлиб борапти, чоғи...

Спорт: халқаро учрашувлар

Жаҳон майдонидаги кўрик

президенти В. Кузун эса коллежлар бўйича комиссия ишларини мувофиқлаштириб туради.

— Нима учун Совет Иттифоқи терма командаси фақат Ўзбекистонлик спортчилардан тузилди?

— Бизнинг йигитларимиз Тошкентда ва Москвада ўтган йилларда ахши натижалар кўрсатди. Хуснидин Курбанов, Эдуард Ли, Ботир Маметов, Ислом Иброҳимов, Гранит Ли ҳозир жуда ахши ҳолатда эканлиги муболаға эмас. Демак, уларнинг ҳар бири мамлакат асосий командасидан ҳақли равишда ўрин олди.

Йигитлар ақин вақт ичида техник ва тактик маҳоратларини янада оширадилар деб умид қиламиз. Уларнинг ҳаммаси ёш, улар тўққиз балли халқаро тасниф бўйича иккинчи-учинчи даража эга. Ҳозир

Жумҳурият Тазквондо федерациясини зарур расмий мақомини олди. Шу ерда мен унинг раиси Х. Юсуповнинг ўзини таъкидлаб ўтмоқчи эдим. У спортнинг бу турини омиллаштириш учун катта иш қилди.

— Биздан бошқа гаплар ҳам қулқоқ чалинади. Хуллас, тазквондо — спортнинг жанговар тури. Шундай экан, бу хусусда муаммолар келиб чиқмаптими?

— Бу масалага бошқа сира қайтмаслик учун изох бераман. Тазквондо — Шарқ яққа курашининг контактсиз туридир. У одамда олижаноблик ва мардликни тарбиялайди. Жумҳуриятимизда тазквондонини қарийб 20 минг киши ўрганмоқда. Булар ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан соғлом кишилар бўлишди, деб умид қиламиз.

— Халқаро майдонда тани-

лиш, кўллаб мусобақалар учун валюта керак. Қолаверса, катта маблағларсиз спорт заррини ижарога олиш тўғрисида ўйлашга ҳам бўлади. Жумҳурият тазквондо маркази бу муаммони қандай ҳал этапти?

— Валюта керак бўлганида бизга мутасадди ташкилотлар ёрдам беришяпти. Канададаги жаҳон чемпионатида биз валютасиз неғизда бордик. Марказнинг феолиятига келсак, у тўла ўзини ўз пул билан таъминлаш ва ўз қаражатларини ўзи қоплаш асосида ишлашди. Лекин маҳоратли спортчиларни тайёрлаш жаҳон тажрибасидан маълумки, бунинг учун махсус спорт комплекслари зарур. Ҳозир Тошкентда шундай комплекс куриш тўғрисидаги масала кўриб чиқилмоқда, бу ишга чет эл фирмаларини жалб этишга қарор қилинган.

Умуман ҳам валюта ишлаб топил ниятидами. Ҳозир чет эл фирмалари билан спорт кийимлари ва пойабзаллари ишлаб чиқариладиган кўшма корхона ташкил қилинмади. Кимонлар тазквондода фўрдаланиладиган тобон дегиш турини ҳам тикмади. Яқин вақт ичида Тошкентдаги «Юбилей» спорт саройида йирик халқаро мусобақа ўтказилди. Октябр ойининг бошларида бу ерда Аргентина, КХДР, Канада, АҚШ ва Испаниядан ўн еттита команда келади... Хуллас, Ўзбекистон тазквондо мактабининг жаҳон мусобақаларидаги кўриги бўлиб ўтди. Энди обрўни мустақамлаш керак.

Мухаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ҲУРМАТЛИ ҲАВО КЕМАСИ ЙЎЛОВЧИЛАРИ!

Бирор ерга сафарга отланар экансиз, албатта ўзингиз билан қандайдир юк ҳам олсангиз. Кўпинча, ақини учини олдиндан ҳаво кемасида юк ташини қондаларини билмаслигингиз тўғрисида баъзи муаммолар келиб чиқиши мумкин.

Шундай диҳирадиқлар бўлмаслиги учун Сизга қуйидагиларни эслаиб ўтмай:

— Бепул ташилладиган меъридан ортиқ юкларни юк берилладиган кунда олиш юкни олиш ҳуқуқига эга бўлган (квантиция бўйича) жунаб кетилладиган пунктда тариф бўйича барча юкни ташиб берганлик учун ҳақ тўланади.

— Йўловчи қуйидаги нормалардан ортиқ бўлмаган юкларни ҳаво кемаларида бепул олиб кетиши мумкин:
20 кг — ИЛ-86, ИЛ-18, ТУ-154, ТУ-134, ЯК-42, ЯК-40, АН-24, АН-26, ИЛ-14, АН-30, тайёрлариди ва МИ-8, МИ-4 вертолётларида;
10 кг — АН-2, Л-410 тайёрлариди;
30 кг — I класс салонига эга бўлган тайёрларда (фақат I класс йўловчилар учун);

— Йўловчи билет олганида ва аэропортида унинг юкни олиб кетаётган шахсдан юк вазинини келиши олиши керак, шунда унга бепул ташини имтиёзи берилади.

— Агарда йўловчи аввал айтгани ва олдиндан тўланганидан кўпроқ юк билан чиқса, бундай юк фақат юкхонада бўш жой бўлганида ҳаво кемасининг оғирлигига таъсир кўрсатмасида ушбу ортиқча вазига пул тўлангандагина қабул қилинади (Бунда баъзи ҳолларда назоратдан ўтиш пайтида нормадан ташқари юклар қўлайиб кетганида йўловчилар ва уларнинг юкларини рейдсан қолдирилиши назарда тутилмоқда).

— Ҳаво кемаси тўлганида юкларни ташини жавобгар шахс бепул ташилладиган нормадан юқори бўлган юкларни намроқ олиши ёки умуман олмаслиги мумкин. Бундай ҳолда юқоридаги сабабга кўра йўловчи ҳаво кемасида учиндан бош тортса, унинг авиачитасида «нормадан ташқари юк бўлганлиги учун олинмади» деган муҳр бўлса, фойдаланилмаган чипта учун пул тўланади.

Ўзбекистон фуқаролар авиацияси бошқармасининг Марказий ҳаво йўллари агентлиги.

УМУМИЙ ОБҚАТЛАНИШ БОШҚАРМАСИНИНГ
ЛЕНИН РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИГА ҚАРАШЛИ
МАКТАБ-ОШХОНА
1990 — 1991 ўқув йили учун
ОШПАЗЛАР ГУРУҲИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳрида доимий пропискада бўлган 8—10 синф маълумотига эга қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 11 ОЙ.

Машғулотлар гуруҳларининг тўлишига қараб бошланади. Ўқувчилар ойнага 52 сўмдан 83 сўмгача стипендия билан таъминланадилар. Мактаб-ошхонани битирганлар трестнинг замонавий жиҳозланган корхоналарида ишлайдилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Мактаб-ошхонани тамомлаганларга 3 разрядли ошпазлик ҳақида гувоҳнома берилади. Ишчи ишлар мактаби ва Совет савдо техникумининг кечки ёки сиртқи бўлимларида кириб ўқишлари мумкин.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 34-уй, кадрлар бўлими.
Телефон: 56-54-36.

ДИЕРИМИЗДА УРТА ОСИЕ ВА КОЗОГИСТОН МУСУЛМОНЛАРИ ДИНИЙ БОШҚАРМАСИ ҲУЗУРИДА

«ИСЛОМ МАРКАЗИ»
ТАШКИЛ ЭТИЛДИ
«ИСЛОМ МАРКАЗИ»
УРТА ОСИЕДА ЯТОНА БЎЛГАН
50 МИНГ УРИНЛИ МАЧИТ ҚУРИЛИШИНИ
БОШЛАДИ

Уларнингнинг турли ҳақон ва ёрдам маблағларинингизни қуйидаги банкхазина ҳисобига ўтказишларингизни сўраймиз.

Ўзбекистон жумҳурияси, Тошкент шаҳар Фрунзе ноҳияси қурилиш ижтимоий банки (ИЖСБ) ҳисоб-китоб номери 000701808, код номери 734202

«ИСЛОМ МАРКАЗИ» ҳайъати.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ
ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!
Бектемир ноҳиясидаги «ВОДНИК» даҳасида
иккиламчи хом ашёларини қабул қиладиган
ЯНГИ ҚАБУЛ ПУНКТИ ОЧИЛДИ

8 ва 9 сентябрда қабул пунктида А. Дюаннинг «ГРАФ МОНТЕ КРИСТО» китобининг 2-томига 250 тадан абонемент тарқатилди.
ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
ТАЙЕРЛОВ КОРХОНАСИ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 1-ПОЙАБЗАЛ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Ўзбекистон ССР Енгил sanoat вазириликка қарашли 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмаси тармоқ корхоналари орасида энг кексаси, у яқинда ўзининг 60 йиллик тўйини қизғин нишонлади. Ана шу ўн йиллик давомида бу ерда ажайиб меҳнат анъаналари одат тусига кирди. Дастлаб беш йилликларнинг вакиллари, эзгу ишларнинг ташаббускорлари ва излошлари, орден нишондорлари бугунги кунда ҳам корхонада астойдил меҳнат қилмоқдалар. Булар бари корхона фахридир.

Модомики, Сиз жамоамизга аъзо бўлмоқчи экансиз, ишчилар синфи оиласи даврасида муносиб ўрин олишингизга шубҳа йўқ. Фақат ўз касбингизни севиб, ишчи номини улуғласангиз бас. Ана шунда энг жуён, содда меҳнат тури ҳам Сизни ижод чўққилари сари элтади ва кўнглингиз пойабзалчи деган буюк касб эгаси эканлигингиздан гурурга тўлади.

Ҳозирги пайтда учта йирик ишлаб чиқариш цехи, қатор филналар, бешта ёрдамчи цех, бошқарув аппаратининг хизмат ва бўлимлари бирлашма таркибига кирди. Тез ора-

да—янги Галаба пойабзал фабрикаси ишга туширилади.

Корхонамиз йилига 6 миллион 550 минг жуфт пойабзал ишлаб чиқариш қувватига эга. Меҳнаткашлар жамоаси барча асосий техникавий-иқтисодий кўрсаткичларини шараф билан бажармоқда. Ҳар бир ходимнинг ўртача ойлик маоши 220 сўмдан иборат. Квартал, йил учун иш якунлари бўйича (13-маош) ва маълум муддат хизмат қилганлик учун (14-маош) мукофот тўланади. Ишчи ва хизматчиларнинг турмуш фаровонлигини бундан кейин ҳам тобора ошириб бориш учун корхона маъмурияси барча имкониятларни ишга солмоқда.

Корхонада кўпгина ижтимоий муаммолар изчиллик билан ҳал қилинади. Тиббий-санитария қисми, 70 ўринли санаторий-профилакторий ишлаб турибди. Шаҳар ташқарисидан пионер оромгоҳи, тўртта болалар муассасалари бор. Турли бадий ва техника тўғарақлари, спорт шўба-лари, қизқиллар бўйича клублар ва бошқа ижодий бирлашмаларга эга бўлган санъат саройи ёш пойабзалчилар хизматида бўлади.

АЗИЗ УРТОҚЛАР!
Биз Сизнинг пойабзалчилар қаторида елкама-елка туриб, корхона куч-қудратини ошириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишингизга ишонамиз!

Манзилмиз: Тошкент шаҳри, Бобур кўчаси, 6-уй (аввалги Б. Хмельницкий кўчаси).

Телефон: 54-38-90 (кадрлар бўлими).

ТЕАТР

НАВОНИЙ НОМИДАГИ
ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА
ТЕАТРИДА — 7/IX да
Оқуш кўли, 9/IX да Чип-лино.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ
ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IX да
Отасининг қизи, 8/IX да Майсарининг иши.

КИНО

7 СЕНТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Санъат саройи — «ПИЛЛА» (катта зал, 18.30, 20.40).
Тошкент Советининг 50 йиллиги номли — «БОЛАГИНАМ» (18.30, 21.00); «ЖИНОЙИ УЮШМА» (17).
К. Ерматов номли — «МОВИИ ҚЎЛТИҚ» (тоқ соатларда).

Козогистон — «ШИНА — ЧАНГАЛЗОРЛАР МАЛИКАСИ» (17.30, 18.30, 19.20.00).
Восток — «СОЧИДА, ҚОРОНГУ КЕЧАДА» (жуфт соатларда ва 21.30 да).
Москва — «ТАҚДИР ЭРКАТОИИ» (18.20, 20.40).
Фестиваль (ёзги) — «МИССИСИПИ АЛАНГА ИЧИДА» (20.45).
Хива (ёзги) — «ЗОРРО» (20.45).

8 СЕНТЯБРДА:

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
Санъат саройи — «ПИЛЛА» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40).
Чайка «СЕВИМЛИ РОЖА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Тошкент Советининг 50 йиллиги номли — «БОЛАГИНАМ» (16, 18.30, 21.00); «ЖИНОЙИ УЮШМА» (11, 13, 15, 17.00).
К. Ерматов номли — «МОВИИ ҚЎЛТИҚ» (тоқ соатларда).

Козогистон — «ШИНА — ЧАНГАЛЗОРЛАР МАЛИКАСИ» (11, 12, 13, 14, 17.30, 18.30, 19, 20.00); «ТАҚДИР ЭРКАТОИИ» (15, 16.00).
Восток — «СОЧИДА, ҚОРОНГУ КЕЧАДА» (жуфт соатларда ва 21.30 да).
Москва — «ТАҚДИР ЭРКАТОИИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40).

Фестиваль (ёзги) — «МИССИСИПИ АЛАНГА ИЧИДА» (20.45).
Хива (ёзги) — «ЗОРРО» (20.45).

Тошкент шаҳар, Октябр райониди 65-ўрта мактаб томонидан Сулонова Намуна Мухоммадова номига берилган 308802 номерли йўқолган

УРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент машинасозлик техникуми томонидан Перушанская Маргарита Моисеевна номига берилган ЕТ 1 089281 номерли йўқолган ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Октябр райониди 65-ўрта мактаб томонидан Қорабова Гулмира Зокровна номига берилган 308764 номерли йўқолган

УРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Октябр райониди 65-ўрта мактаб томонидан Қорабова Гулмира Зокровна номига берилган 308764 номерли йўқолган

УРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Октябр райониди 65-ўрта мактаб томонидан Қорабова Гулмира Зокровна номига берилган 308764 номерли йўқолган

УРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Октябр райониди 65-ўрта мактаб томонидан Қорабова Гулмира Зокровна номига берилган 308764 номерли йўқолган

УРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Октябр райониди 65-ўрта мактаб томонидан Қорабова Гулмира Зокровна номига берилган 308764 номерли йўқолган

УРТА МАЪЛУМОТ
ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА

9 СЕНТЯБРЬ СОАТ 15.00 ДА
НУРИДДИН ХАЙДAROV, ЮЛДУЗ УСМОНОВА,
МУХРИДДИН ҲОЛИҚОВ, ОБИД АСОМОВ ва МИРЗА
ҲОЛМЕДОВ иштирокида

КОНЦЕРТ-СПОРТ ПРОГРАММАСИ

ХАЛҚАРО УРТОҚЛИК МАТЧИ

«ЛЕВСКИ» (Болгария) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

Футбол

Учрашув хонийси — «ФИБУ» БОЛГАР — СОВЕТ ФИРМАСИ.

Билетлар стадион кассалариди — 8 сентябрь соат 12.00 дан;
9 сентябрь соат 10.00 дан бошлаб сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

9 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
СССРда — ГАСТРОЛДА

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

(КХДР)

ЦИРК САҲЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИДАН
ИБОРАТ КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.

Томошалар соат 19.30 да; шанба кунлари — соат 16 ва 19.00 да; яншанба кунлари — соат 13.00 ва 16.00 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.
Болалар муассасалари ва қишлоқ жойларининг талабномаларига навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.
Касса дам олиш кунисиз, соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

Цирк фойсидида суратхона ишлаб туради.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОИДА

14-15 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ
«КУЛГИ ВА ҚЎШИҚ ҲАМИША ҲАМРОҲ»
мавузунда

КУЛГИ ВА ҚЎШИҚ КЕЧАСИ

ЎТКАЗИЛАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР: